

's-Heerenhoek
Kwadendamme
Heinkenszand
Ovezande

STICHTING KATHOLIEK ONDERWIJS BORSELE

Onderwerp: **Pestprotocol**

Opgesteld door: **Rob Landa**

Datum: **15 december 2006**

Status: **definitief**

Vastgesteld:

d.d	BMT (directie)	Schoolcommissie	MR	Oudervereniging

Inleiding.

Scholen hebben te maken met pesten. Sommige mensen (volwassenen en kinderen) lijken het vanzelfsprekend te vinden om anderen hun wil op te leggen. We hebben het nu niet over reguliere ruzies die iedere dag voorkomen, maar echt over pestgedrag. Onder pestgedrag verstaan we: "Het (langdurig/herhaaldelijk) uitoefenen van geestelijk en/of lichamelijk geweld door een groep/persoon tegen een of meer schoolgenoten die niet (meer) in staat zijn zichzelf te verdedigen." Het gaat hierbij om ongelijke machtsverhoudingen en als zodanig is er sprake van onrecht.

Vormen van pesten zijn:

- Stukmaken/afpakken/verstoppen van eigendommen.
- Naroeven/uitlachen/belachelijk maken.
- Schelden/ scheldnamen geven.
- Nadoen (bij voorkeur sterk overdreven).
- Buitensluiten van spel en activiteit.
- Fysiek geweld.

Dit pestgedrag pakken we structureel aan. Dat wil zeggen dat we enerzijds het pesten aanpakken als het zich voordoet en anderzijds een zodanige sfeer binnen de school willen creëren dat pesten zoveel mogelijk voorkomen kan worden.

Pesten is een probleem waarbij de totale schoolgemeenschap betrokken is. Dat betekent dat kinderen, leerkrachten en ouders betrokken worden bij de aanpak van de problematiek. Dit pestprotocol zal door schoolcommissie, MR, ouderraad en team ondertekend worden.

Ook aan de ouders van alle kinderen zal gevraagd worden om het pestprotocol te onderschrijven.

Ieder jaar zal het protocol opnieuw onder de aandacht worden gebracht zodat er sprake is van een structurele aandacht voor pesten.

Pestprotocol van RK Basisschool Mgr. Heyligers

De ondertekenaars verklaren het volgende:

1. Pesten is een wezenlijk en groot probleem. Pestgedrag is schadelijk tot zeer schadelijk voor kinderen; zowel voor de slachtoffers als voor de pesters. De omvang en de zwaarte van het probleem leiden tot de noodzaak van een aanpak door alle opvoeders van kinderen, in het bijzonder door ouders en leerkrachten. Ouders informeren de school als zij merken dat er gepest wordt in een groep. Dit geldt voor alle ouders. Anderzijds informeert de school (betrokken) ouders als zij merkt dat er gepest wordt.
2. Schoolcommissie en directie dienen uit te gaan van een zo goed mogelijke samenwerking tussen ouders, leerkrachten en leerlingen om een passend en afdoend antwoord te vinden op het probleem pesten. Het pestprotocol vormt hierbij een leidraad.
3. Onze school streeft ernaar om een samenwerking, bedoeld als onder 2, ook daadwerkelijk aan te gaan, te stimuleren en levend te houden.
4. De ondertekenaars van dit protocol verbinden zich daarom het volgende te doen:
 - Een aanpak via en het werken volgens de vijfsporenaanpak.
 - Het bewust maken en het bewust houden van de leerlingen van het bestaan en de zwaarte van het probleem.
 - Een gerichte voorlichting aan alle ouders van de school.
 - Het geven van lessen gericht op het stimuleren van de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen.
 - Het aanleggen van, voor iedere persoon aan de school verbonden, toegankelijke goede informatie over het probleem pesten, met als speciaal aandachtspunt informatie voor de leerlingen. Hierbij valt te denken aan informatie over extra lespakketten over pesten, websites en brochures.

Datum:

Getekend namens:

Schoolcommissie

Directie/personeel

Medezeggenschapsraad

Oudervereniging

Ouders
(zie bijlage)

Uitwerking van punt 4 van het protocol.

- **Een aanpak via en het werken volgens de vijfsporenaanpak.**
De vijfsporenaanpak wil zeggen dat er samengewerkt wordt rond het probleem pesten tussen kinderen (slachtoffer, pester en meelopers), ouders en leerkrachten. Ouders en leerkrachten verbinden zich hier aan doordat ze bij hun kennismaking met de school geïnformeerd worden over deze manier van werken. Hen wordt gevraagd hier schriftelijk mee in te stemmen.
- **Het bewust maken en het bewust houden van de leerlingen van het bestaan en de zwaarte van het probleem.**
Aan het begin van ieder schooljaar wordt in het team tijdens de teamvergadering en in de groepen aandacht besteed aan het omgaan met elkaar. Bij het starten van een nieuwe groep is er een periode waarin ongeschreven groepsnormen nog niet vast liggen. Juist in deze periode kan een leerkracht structureel positieve invloed uitoefenen op de groep kinderen voor wat betreft het laten ontstaan van normen.
- **Een gerichte voorlichting aan alle ouders van de school.**
In de schoolgids en op de website zal een samenvatting van het pestprotocol komen te staan. Actuele acties zullen doormiddel van de nieuwsbrief aan ouders bekend worden gemaakt. Bij de methode "Kinderen en hun sociale talenten" horen ouderbrieven, deze zullen regelmatig met de kinderen worden meegegeven.
- **Het geven van lessen gericht op het stimuleren van de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen.**
- **Het aanleggen van toegankelijke, goede informatie voor iedere persoon aan de school verbonden, over het probleem pesten, met als speciaal aandachtspunt informatie voor de leerlingen.** Hierbij valt te denken aan informatie over extra lespakketten, websites en brochures.

Een aanpak van het probleem pesten valt uiteen in 2 trajecten:

- A. Een aanpak gericht op **preventie**, het zoveel mogelijk voorkomen van het pesten.
- B. Een aanpak gericht op het **beëindigen van het pesten** als het zich voordoet.

A. Preventie:

1. Stimuleren van de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen.

Wij werken in alle groepen aan de sociaal emotionele ontwikkeling. Voor de groepen 1 en 2 hebben we een "Doos vol gevoelens" aangeschaft. Dit is ontwikkeld door de "Werkgroep voor ervaringsgericht onderwijs" te Leuven. Voor alle groepen hebben we de methode "Kinderen en hun sociale talenten" aangeschaft. Verder integreren we de sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen in alle vakken.

Ouders worden hierbij, door beide lesprogramma's, betrokken door ouder-brieven die bij de lesprogramma's horen. Ook op deze manier willen we onze samenwerking met de ouders tot uitdrukking brengen.

- 2. **Met de groepen worden, steeds aan het begin van een nieuw schooljaar, regels opgesteld over hoe we met elkaar omgaan.** We doen dit aan het begin van het schooljaar omdat dan de groepsnormen nog niet echt vast liggen. We willen als leerkrachten een positieve invloed uitoefenen op het ontstaan van groepsnormen. Door samen met de kinderen omgangsregels op te stellen, willen we de kinderen mede verantwoordelijk maken voor de manier van omgaan met elkaar.

Bij het opstellen van de regels gaan we uit van onze 4 basisregels:

- Wij zorgen goed voor onze school
- Wij gaan op een goede manier met elkaar om
- Wij letten op ons taalgebruik
- Problemen zijn er om op te lossen

Deze regels hangen op een duidelijk zichtbare plaats in de hal.

3. Tijdens de verschillende lessen willen we **samenwerking tussen de kinderen** stimuleren en versterken. Door samenwerking leren kinderen dat ze elkaar nodig hebben. Er kan een 'wij-gevoel' ontstaan in de groep: "dat hebben we toch maar mooi samen gedaan". Niemand wordt buiten gesloten. Hiervoor gebruiken we o.a. het principe van Coöperatief Leren. Bij het samenstellen van groepjes letten we erop dat niet steeds dezelfde kinderen over blijven. Dat doen we door op allerlei willekeurige manieren groepjes kinderen samen te stellen.
4. **Het schoolplein.** We kijken als team kritisch naar de inrichting en het gebruik van het schoolplein. Vragen die we ons daarbij gaan stellen zijn: zijn er genoeg dingen om mee te spelen op het plein? Kunnen alle kinderen zich op het plein veilig voelen op de manier waarop het nu wordt gebruikt? Hoe kunnen we alle kinderen tot hun recht laten komen tijdens het spelen? Zijn er verborgen hoekjes op het plein die voor ons als onderwijsgevend niet goed te overzien zijn? We zorgen ervoor dat de pleinregels duidelijk zijn, zodat hierover geen misverstanden kunnen bestaan.

B. Aanpak van het pestprobleem.

We doen er alles aan om pesten te voorkomen, desondanks kan het gebeuren dat er toch gepest wordt. We pakken het probleem dan als volgt aan:

- **Stelling nemen.**
Als het gebeurt dan nemen we nadrukkelijk stelling tegen het pesten. We spreken de pester aan op zijn gedrag. We nemen hier in eerste instantie rustig de tijd voor. Het kind krijgt de gelegenheid zijn/haar verhaal te doen. Er wordt geluisterd naar het kind en begrip getoond. Er wordt duidelijk gemaakt dat het pestgedrag niet getolereerd wordt. Met het kind worden afspraken gemaakt om het gedrag te veranderen. Dat zal makkelijker zijn als het kind in staat is tot zich inleven in het slachtoffer. Maar ook als het kind dat niet kan dan moet duidelijk zijn dat zijn gedrag moet veranderen. Maak ten minste 1 vervolgspraak om na te gaan hoe het gaat.
- **Praten met het slachtoffer.** Neem er de tijd voor om te luisteren en aan de weet te komen wat er precies is gebeurd. Maak duidelijk dat het kind er niets aan kan doen en dat hem onrecht overkomt. Dat je je best zult doen om dit zo snel mogelijk te stoppen.
- **Aandacht besteden aan de groep:** hoe staat het met de regels betreffende omgaan met elkaar? Hoe help je elkaar als je ziet dat iemand gepest wordt?
- **Praten met ouders.** Ouders van pester en slachtoffer moeten weten wat er met hun kind aan de hand is om hem/haar te kunnen ondersteunen en de schoolaanpak te ondersteunen. Nagaan of andere ouders geïnformeerd moeten worden.
- Nagaan of er extra toezicht moet zijn tijdens pauze, in kleedkamers etc.
- **Ouders informeren de school** als zij merken dat er gepest wordt in een groep. Dit geldt voor alle ouders.